

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการประเมินโครงการวิจัยขนาดเล็กที่ได้รับทุนสนับสนุนจาก สกว.
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

โดย
ฉันทา แพนสทาน

กันยายน 2561

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการประเมินโครงการวิจัยขนาดเล็กที่ได้รับทุนสนับสนุนจาก สกว.
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

ผู้วิจัย

ธันวา แผนสทาน

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

โครงการวิจัยนี้มุ่งศึกษาแนวทางการประเมินโครงการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจาก สกว. โดยมีขอบเขตที่โครงการวิจัยขนาดเล็กซึ่งมีงบประมาณไม่เกิน 2 ล้านบาทต่อโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยพัฒนาแบบจำลองที่ใช้ในการประเมินโครงการวิจัยขนาดเล็กซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจาก สกว. ผลจากการศึกษานี้จะช่วยวัดความสำเร็จโครงการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจาก สกว. โครงการวิจัยนี้พัฒนาแบบจำลอง 2 รูปแบบเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจแบ่งประเภทโครงการวิจัยโดยได้รับการสนับสนุนข้อมูลจาก สกว. แบบจำลองประกอบด้วยแบบจำลอง Logit สำหรับศึกษาปัจจัยและระดับของปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้สามารถประเมินแบ่งประเภทโครงการวิจัยได้และ แบบจำลอง Structural Equation Modeling (SEM) สำหรับหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เป็นตัวแปรแฝงของการตัดสินใจ (Latent Variable) และตัวแปรที่วัดค่าได้ (Measurement Variable) ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจประเมินแบ่งประเภทโครงการวิจัย

ผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าข้อมูลโครงการวิจัยโดยเฉพาะการใช้ประโยชน์และผลการประเมินแบ่งประเภทโครงการวิจัยมีความสัมพันธ์กันบางส่วนเท่านั้น อย่างไรก็ตามลักษณะเฉพาะของโครงการวิจัย และคุณลักษณะของโครงการวิจัยมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์โดยเฉพาะด้านวิชาการ แบบจำลองแสดงให้เห็นว่าผลการประเมินแบ่งประเภทโครงการวิจัยของ สกว. ที่อยู่ในระดับประสบความสำเร็จสูงขึ้นอยู่กับการใช้ประโยชน์ด้านวิชาการเป็นหลัก รวมไปถึงการตีพิมพ์ผลงานลงวารสารวิชาการจำนวนมากและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านพาณิชย์ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดผลศึกษาพบว่าโครงการวิจัยจากฝ่ายวิชาการและโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษกนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ด้านวิชาการเป็นหลัก นอกจากนี้ระยะเวลาดำเนินการโครงการวิจัยจาก 2 กลุ่มนี้ที่เพิ่มขึ้นมีผลด้านบวกต่อผลการประเมินในระดับประสบความสำเร็จสูง โครงการวิจัยจากฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่นจะใช้ประโยชน์ด้านชุมชนและพื้นที่เป็นหลัก แต่ผลการประเมินระดับประสบความสำเร็จสูงไม่ได้วัดได้โดยการใช้ประโยชน์ด้านชุมชนและพื้นที่ จึงสรุปได้ว่าโครงการวิจัยส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในหลาย ๆ ด้านร่วมกันแม้ว่าจะได้ผลการประเมินแบ่งประเภทโครงการวิจัยเป็นระดับประสบความสำเร็จสูงก็ตาม การพัฒนาการประเมินสามารถดำเนินการได้โดยนำปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมาใช้เป็นองค์ประกอบของการประเมินเพื่อให้การประเมินสะท้อนด้านการใช้ประโยชน์ ด้านลักษณะเฉพาะของโครงการวิจัย และด้านคุณลักษณะของโครงการวิจัยของโครงการวิจัยแต่ละโครงการได้ดียิ่งขึ้น

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการประเมินโครงการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจาก สกว. โดยมีขอบเขตที่โครงการวิจัยขนาดเล็กซึ่งมีงบประมาณไม่เกิน 2 ล้านบาทต่อโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยจากแบบฟอร์มสรุปปิดโครงการ และผลการประเมินแบ่งประเภทโครงการวิจัยเป็นโครงการวิจัยที่ประสบความสำเร็จสูง (A) และโครงการวิจัยที่ประสบความสำเร็จน้อยกว่า (B) โครงการวิจัยนี้ใช้วิธีศึกษาจากแบบจำลอง 2 รูปแบบ แบบจำลอง Logit และแบบจำลอง Structural Equation Modeling (SEM) ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผลการประเมินแบ่งประเภทโครงการวิจัยที่อยู่ในระดับประสบความสำเร็จสูงขึ้นอยู่กับการใช้ประโยชน์ด้านวิชาการเป็นหลัก รวมไปถึงการตีพิมพ์ผลงานลงวารสารวิชาการจำนวนมากและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านพาณิชย์ นอกจากนี้ยังพบว่าโครงการวิจัยด้านวิชาการจะใช้ประโยชน์ด้านวิชาการเป็นหลัก และโครงการวิจัยจากฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่นจะใช้ประโยชน์ด้านชุมชนและพื้นที่เป็นหลัก จึงสรุปได้ว่าโครงการวิจัยส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในหลาย ๆ ด้านร่วมกันแม้ว่าจะได้ผลประเมินแบ่งประเภทโครงการอยู่ระดับประสบความสำเร็จสูงก็ตาม

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, แบบจำลอง Logit, แบบจำลอง Structural Equation Model (SEM)

Abstract

This project assesses the approach for evaluation of the projects funded by The Thailand Research Fund (TRF.) in micro-small-medium size of lower than 2 million funding projects at 2016. The objective is to study the relationship between the information of project from the conclusion of project form and the classification of project for higher successful project (A) and lower successful project (B) from TRF. There are two models for assessment including Logit Model and SEM. The results show that A project is resulted from academic benefits and academic publications. Commercial benefits will also indicate to A project. Not only are the academic projects for academic benefits but also community projects are for community benefits. In conclusion, most of projects are not applied for many benefits although these projects are classified in A project.

Keywords: Project Evaluation, Logit Model, Structural Equation Model (SEM)